

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНО-РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Райковський Є.Ю. – викладач, спеціаліст

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Держава, як суспільний інститут, є історичним феноменом. Вона виникає на певному етапі розвитку конкретного народу, а потім еволюціонує під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Змінюються принципи побудови і діяльності держави, її структура і функції тощо. Надбанням політичної науки у XVIII–XX століттях стала теорія правової соціальної держави, яка нині має багато прихильників у різних країнах світу. В першій статті Конституції України сказано, що вона є «суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою». Процеси становлення в Україні правової держави, так само як і політичне життя українського суспільства, є достатньо динамічним й багатоаспектним, водночас й суперечливим, за своєю сутністю. Верховенство права, забезпечення прав людини та громадянина, взаємна відповідальність держави та особи повинні панувати в житті громадян нашої держави. Всі ці напрями формування правової держави були закріплені Конституцією України.

Формування соціальної, правової держави становить найважливіший напрям розвитку демократичної державності в Україні, одне з основоположних завдань демократизації українського суспільства, реформи її політичної і правової систем. При цьому не слід забувати про той факт, що сутність правової держави полягає ще й у дотриманні закону представниками державної влади, у взаємовідповідальності держави та громадян один перед одним. Це положення закріплене в ст. 3 Конституції України: «Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави». Отже, засадничі принципи правової держави були закріплені на конституційному рівні, тобто їх юридична сила є найвищою.

Політичні події 2013-2017 рр., «Революція Гідності», довготривала війна на сході держави та невирішення численних проблем держави засвідчують демократичні здобутки у вигляді правової держави не набули достатнього розвитку і належним чином не забезпечують задоволення суспільних потреб. Тому на сьогодні в Україні, яка прагне ввійти до Європи як рівноправний член світового співтовариства, визріла необхідність піддати ґрунтовній професійній переробці та коректуванню цілу низку найактуальніших ідеологічних та правових питань щодо розвитку

держави. Одним з таких питань є проблема становлення правової держави.

В Україні закладені лише підвалини правової держави та створені її основні структурні елементи, тому подальша розбудова правової держави пов'язана з посиленням легітимзації влади, забезпеченням у суспільстві свободи, ефективним функціонуванням принципу поділу влади, дотриманням її окремими гілками принципу верховенства права, відповідністю законів суспільній етиці, усуненням численних порушень прав і свобод людини і громадянина, посиленням стабільності законодавства, декриміналізації суспільства. Ці завдання є найголовнішими та визначають розвиток держави, який сприяє процесу демократизації в Україні. Теорія і практика правової держави спрямовані на утвердження принципу суверенітету народу, підпорядкування держави суспільству, захист прав і свобод людини і громадянина.

Фундаментом, передумовою правової державності є формування громадського суспільства, в якому був би забезпечений вільний і всебічний розвиток кожної особистості, суспільства, в якому функціонували б демократичні громадські інститути, що забезпечують свободу слова та інформації, гарантують силою громадської думки і суспільної моралі вільні вибори, наявність легальної опозиції та багатопартійність і цим самим унеможливають узурпацію влади. Побудова правової держави глибоко пов'язана також зі зміцненням демократичних традицій функціонування державної влади. За умов збереження вільних виборів, демократичного політичного режиму, свободи преси, формування поваги до прав і свобод громадян з боку держави та її посадових осіб дані традиції, безперечно, сформуються. І варто сподіватись, що саме вони стануть чи не найбільшою запорукою правової держави та її спадкоємності.

Головною проблемою, що не дає змоги говорити з повною впевненістю про Україну як про правову державу, стосується не так того, що Конституція та закони України не містять необхідних норм, процедур та механізмів узаконення державної влади, як того, що легальна державна влада переважно не має ознак легітимності. Тобто, конституційно законна та конституційно узаконена система державної влади не сприймається в очах

громадян як справедлива та демократична. На жаль, українські реалії дають підстави стверджувати, що нормативна модель правової держави, що яскраво виражена в Конституції України, не відповідає реальному втіленню вимог останньої. Незважаючи на те, що положення Основного Закону є нормами прямої дії, цей принцип спрацьовує в обмеженому вигляді. Підставою для такого висновку є численні порушення, насамперед, соціально-економічних прав громадян, які не оскаржуються у суді або ж судові рішення не виконуються. Тобто, держава не виконує однієї із важливих своїх функцій як правотворчий і правозахисний інститут – функцію соціальних гарантій та захисту своїх громадян. Внаслідок цього порушується вимога 21-ї статті Конституції України, яка проголошує, що права та свободи людини в Україні є невідчужуваними і непорушними, що суперечить численним фактам реальної дійсності. Адже, у правовій державі правозахисна функція є обов'язковою в діяльності органів і посадових осіб державної влади. Реалізація ознак правової держави є вагомим фактором успішного розвитку громадянського суспільства, неодмінною умовою забезпечення і гарантування основоположних прав і свобод людини і громадянина.

Неприпустимо, коли в країні, яка вже тривалий час веде війну з російськими

окупантами, будь-який громадянин у буденному житті стикається з одними тими ж проблемами. Найперше і найголовніше - це корупція у судовій системі. Окрема і дуже довга тема, яка є, на жаль, невід'ємною частинкою нашого життя. Про незаконні судові рішення і розкішний спосіб життя служителів Феміди говорять дуже давно, але якихось якісних змін досі не видно. Українська Феміда прислуговує або тим, що мають гроші, або ж владі. Тому останнім й вигідно залишати все на своїх місцях.

Друге - це правоохоронна система та прокуратура. Ніби й отримали поліцію і дещо змінилось обличчя правоохоронців, але у цій країні знову щось не так. І, що характерно: жодної реакції влади на таке свавілля з боку правоохоронців.

Третє - це медицина, що погрузла у корупції і некомпетентності лікарів, що іноді може призводити до фатальних наслідків. Українці стикаються із вимаганням у них грошової винагороди медиками за надання медичних послуг.

Це кричуще порушення прав людини. Вийти з цієї ситуації доволі важко, бо судова система відпускає корупціонерів на волю, а потім ще й поновлює на посадах. І так в переважній більшості сфер нашого життя. Прикро констатувати, але закон у нашій країні перетворився на абсолютне право влади вибірково його застосовувати.

Список використаних джерел:

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.
2. Михальченко М. Цивілізаційна чи ціннісна розколоти́сть України? / М. Михальченко, Ю. Шайгородський // Політичний менеджмент. – 2014. – № 6 (21). – С. 18–28.
3. Ревенко Г.В. Правова соціальна держава: теорія та сучасні проблеми становлення в Україні / Г.В. Ревенко // Вісник одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. – 2013. – № 13. – С. 421–425.
4. Скрипнюк О.В. Правова держава в Україні: теоретична модель та практика реалізації на сучасному етапі / О.В. Скрипнюк // Право України: Юридичний журнал. – 2010. – № 7. – С. 5–6.

УДК 342.9

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ ПІДХІД

Голота Н.П. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах важливу роль у системі заходів, спрямованих на запобігання і протидію корупції в Україні, відіграє адміністративна відповідальність за правопорушення, які пов'язані з корупцією. У зв'язку з цим здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією, потребують наукового та практичного, обґрунтованого правового забезпечення, що і зумовлює актуальність теми.

Протягом останніх років особливого

значення набули проблеми складу правопорушень, які пов'язані з корупцією та адміністративного корупційного правопорушення, відмежування корупційних проступків від злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності. Одним із елементів реформування антикорупційного законодавства є доповнення КУпАП главою 13–А «Адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією» і визначено особливості провадження у справах зазначеної категорії.